

**Universitets- och
högskolerådet**

Avdelningen för analys, främjande och tillträdesfrågor
Ulf Hedbjörk
Utredare

+46 10 470 04 60
ulf.hedbjork@uhr.se

YTTRANDE

Datum
2016-06-17

Diarienummer
1.2.3-381-2016

Postadress

Box 45093
104 30 Stockholm

Besöksadress

Wallingatan 2
111 60 Stockholm

Telefon

010-470 03 00

Org nr

202100-6487

www.uhr.se

Utbildningsdepartementet
UH-enheten

103 33 Stockholm

Universitetskanslersämbetets rapport Öppna nätbaserade kurser (MOOCs) i svensk högskola (2016:1)

Utbildningsdepartementets dnr U2016/00281/UH

Sammanfattning

Universitets- och högskolerådet (UHR) ställer sig positivt till rapportens förslag att statliga universitet och högskolor bör ges möjlighet att anordna öppen nätbaserad utbildning i form av kurser (MOOCs) och till den förordning för reglering av sådan verksamhet som föreslås. UHR anser att öppen nätbaserad utbildning kan stärka de svenska lärosätenas arbete med såväl breddad rekrytering till och breddat deltagande i högre utbildning som internationaliseringen av högskolan. När det gäller tillträde till högre utbildning instämmer UHR i bedömningen att öppna nätbaserade kurser på sikt kan komma att bidra till att utveckla lärosätenas arbete med validering av reell kompetens.

Avsnittet UKÄ:s överväganden om öppna nätbaserade kurser

Breddad rekrytering, breddat deltagande och bedömning av reell kompetens

UHR anser att öppna nätbaserade kurser kan stärka lärosätenas arbete med att öka andelen studenter från underrepresenterade grupper till högskolan genom att sänka trösklarna till högskolans utbud. Utbildningsformen kan också tänkas locka individer som saknar formell behörighet att ta del av högskolans kurser och öppna vägar för dem till den högre utbildningen, antingen genom att de väljer att på egen hand komplettera sin grundläggande behörighet eller genom att de kan ansöka om att få sin reella kompetens validerad för behörighet till högre studier.

Flexibiliteten i öppen nätbaserad utbildning kan också göra den till ett värdefullt bidrag inom fort- och vidareutbildning, inte minst mot bakgrund att utbudet av fristående kurser inom högskolan minskat under senare år.

I anknytning till frågan om bedömning av reell kompetens vill UHR uppmärksamma att myndigheten i sitt regleringsbrev för 2016 fått i uppdrag att bidra till att etablera en ordning för att dels stödja universitet och högskolor i deras arbete med att bedöma reell kompetens, dels underlätta samarbete mellan lärosätena i detta arbete så att en varaktig struktur kan etableras för såväl stöd i lärosätenas arbete med bedömning av reell kompetens som för samarbete mellan lärosäten i fråga om denna bedömning. Vidare har Universitets- och högskolerådet fått i uppdrag att föreslå hur en försöksverksamhet med en särskild valideringsinsats inom högskolan och yrkeshögskolan kan utformas. Om öppna nätbaserade kurser som rapporten föreslår blir en del av svensk högre utbildning, kommer de att på ett naturligt sätt ingå i detta arbete. UHR delar här rapportens uppfattning att validering och tillgodoräknande av öppna nätbaserade kurser skulle kunna bli en omfattande och kostsam arbetsuppgift för lärosätena, som det därför är viktigt att dessa förbereder sig för.

Internationalisering

UHR instämmer i bedömningen att rapportens förslag kommer att kunna stärka lärosätenas arbete med internationalisering. Detta både i fråga om att synliggöra sin forskning och utbildning internationellt och att samarbeta kring utformning och administration av kurser.

UHR instämmer också i att öppna nätbaserade kurser kan främja rekryteringen av betalande studenter och andra inresande studenter och att sådana kurser skulle kunna vara ett sätt för konstnärliga högskolor – med höga studieavgifter - att nå ut till internationella studenter. För såväl svenska som utländska studenter är det dock av rättssäkerhetsskäl viktigt att klargöra att öppen nätbaserad utbildning inte i sig är högskoleutbildning i Sverige.

Avsnittet En ny förordning om öppna nätbaserade kurser

UHR instämmer i rapportens förslag om en särskild förordning om öppna nätbaserade kurser vid universitet och högskolor. UHR vill betona nödvändigheten i förordningsförslagets 4 § om att behörighetsvillkor för tillträde inte ska få ställas upp och att urval inte ska få göras bland anmälda.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Ulf Melin. Föredragande har varit utredare Ulf Hedbjörk. I den slutgiltiga handläggningen har utredarna Aleksandra Sjöstrand, Frida Lundberg, Petra Brundell och Torbjörn Lindquist deltagit.

Ulf Melin

Ulf Hedbjörk